WIKIPEDIA

Pools

Pools (*język polski* of *polszczyzna*) is e West-Sloavische toale met à peu près 40 miljoen sprekers. De meêste weunn in Pooln (38,6 miljoen inweuners). Andere grôte groepn sprekers weunn in de Verênigde Stoatn en in de landn van de vroegere Sovjet-Unie (surtout Wit-Rusland, Oekraïne en Litouwn).

Inoud

Alfabet

Pools wordt geschreevn me 't Latyns alfabet. 't Pools alfabet telt 32 letters, omdat er e poar me diakritische teêkens, lik *ą*, *ć*, *ę*, *ł*, *ź*, anziên wordn lik aparte letters. Der wordn ook medeklienkercombinoasjes gebruukt, lik *ch*, *dz*, *cz* en *sz*.

't Pools alfabet

Pools alfabet:

> Aa, Ąą, Bb, Cc, Ćć, Dd, Ee, Ęę, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Łł, Mm, Nn, Ńń, Oo, Óó, Pp, Rr, Ss, Śś, Tt, Uu, Ww, Yy, Zz, Źź, Żż

De letters *q*, *v* en *x* kommn nie voôrn in 't Pools alfabet, allêene moar in sommigte lêenwoordn. 't Diakritisch teêkn ´ noemt *kreska* ('striptje'), de ˛ wordt *ogonek* ('steirtje') genoemd, en 't puntje op de *ż* *kropka* ('puntje').

Uutsproake

De klemtoôn van de Poolsche woordn ligt bykan alsan ip de voôrlatste lettergrepe.

Klienkers

- a: lik de *a* in *bak*: IPA [a]
- ą: in zuvere vorm lik e nasale *o*, lik in 't Frans *bon*: [ɔ̃]
- e: lik de de Nederlandsche *e* in *lek*: [ɛ]
- ę: in zuvere vorm lik e nasale *e*, lik in 't Frans *vin*: [ɛ̃]
- i: lik de *ie* in *die*: [i]
- o: lik de *o* in *dok*: [ɔ]

- ó: lik de *oe* in *toe*: [u]
- u: lik de *ó*: [u]
- y: lik de Nederlandsche *i* in *ik*: [ɨ]

Achter de letters *b*, *f*, *g*, *k*, *m*, *n*, *p* en *w* drukt de *i* gin eign klank uut, moa je gift an dat de voôrofgoande klank palataal ('zochte') is. De lettercombinoasje *ni* bvb. wordt dus uutgesprookn lik *nj*.

Medeklienkers

- *w*: *v* : IPA [v]
- *r*: rollnde toengpunt-*r*: [r]
- *c*: *ts* lik in *tsaar*: [t͡s]
- *dz*: *dz* lik in *pizza*: [d͡z]
- *ś*: *sj*: [ɕ]
- *ź*: *zj*: [ʑ].
- *ć*: *tsj* lik in *Tsjechië*: [t͡ɕ]
- *dź*: *dzj* lik in *jeans*: [d͡ʑ]
- *sz*: *sj* lik in *sjette*: [ʃ]
- *ż* en *rz*: *zj* lik in *juste*: [ʒ]
- *cz*: *tsj* lik in *Tsjechië*: [t͡ʃ]
- *dż*: stemhebbende teegnhanger van *cz*: [d͡ʒ]
- *ń*: lik de *gn* in *champagne* of de *ñ* in 't Spoans *España*: [ɲ]
- *ł*: *w*: [w]
- *g*: de Fransche *g* van *gamin*: [g]
- *h* en *ch*: stemloze zochte g: [x]

Telwoordn

1. jeden – êen	11. jedenaście – elve	30. trzydzieści – dertig	500. pięćset – vuufhoenderd
2. dwa – tweê	12. dwanaście – twoalve	40. czterdzieści – veêrtig	1000. tysiąc – duusd
3. trzy – driê	13. trzynaście – dertiêne	50. pięćdziesiąt – viftig	1.000.000 milion – miljoên
4. cztery – viere	14. czternaście – veêrtiêne	60. sześćdziesiąt – tsjestig	1.000.000.000 miliard – miljaar
5. pięć – vuve	15. piętnaście – viftiêne	70. siedemdziesiąt – tsjeevntig	
6. sześć – zesse	16. szesnaście – zestiêne	80. osiemdziesiąt – tachntig	
7. siedem – zeevn	17. siedemnaście – zeevntiêne	90. dziewięćdziesiąt – neegntig	
8. osiem – achte	18. osiemnaście – achttiêne	100. sto – hoenderd	
9. dziewięć – neegn	19. dziewiętnaście – neegntiêne		
10. dziesięć – tiêne	20. dwadzieścia – twientig		

 Zie de Poolse uutgoave van Wikipedia.

 Ofbeeldiengn die ier by passn ku je vien in de categorie **Polish language** van Wikimedia Commons.
